

faa meget han vil, saa faar han ikke Lyendet tilbage. Han kan vel faae en Erstatning, som i mange Tilfælde har faare liden Betydning, men han faar ikke Lyendet tilbage; deri ligger Forskjellen, og der kan derfor være meget god Grund til, at Politiet her yder en Hjælp, som det ikke vilde hve under andre saadanne Brud paa privatrettelige Kontrakter. At denne Hjælp ikke kan være fuldt saa tilfredsstillende, som Mange kunde ønske det, kan gjerne være; det ligger netop i, at det er vor Betragtning ikke at ville gribe mere ind i Forholdet end allerstængest nødvendigt. Derfor siger jeg, at jeg kan forstaa, at man fra den Side, hvor man ønsker stræppere Bestemmelser, kan være misfornøjet med Loven, fordi den ikke er stric nok, men jeg kan ikke forstaa, at man fra den Side, hvor man selv indrømmer, at der er betydelig Trang til at gribe ind under visse Forhold, fordi det patriarkalske Forhold ikke altid er tilstede, som det burde være, kan gaa saa vidt, at man stemmer imod en Lov, der er saa faail og lempelig som den foreliggende, og som gjør det muligt for Parterne ved fri Overenskomst at komme udenfor Loven. Jeg skal derfor tilraade og anbefale Uendringssforlagenes Vedtagelse og ogsaa tilraade Thinget at stemme for Loven. Jeg tror, at den, selv om den ikke fuldstændig vil opfylde alle de Forventninger, der maaske kunde næres, dog vil skabe et fuldstændig godt Lyendeforhold over hele Landet og paa mange Steder bidrage til at gjøre Lyendet betænkligt ved at bryde sit givne Ord, og selv om den ikke vil gjøre Andet, vil den i alt Fald have en moralsk Virkning, som er meget værd navnlig i et demokratisk Samfund.

Th. Kruse. Jeg havde det Uheld ikke at kunne være tilstede i Thinget ved denne Sags 2den Behandling, og det er atter et Uheld, at det ærede Medlem for Hifted Amts 4de Valgkreds (Schjorring) først i Dag har fremsat om trent de samme Betragtninger ligeoverfor dette Lovforslags sidste Del, som jeg ved denne Sags første Behandling tillod mig at gjøre gjældende. Jeg vil ikke misforstaa; jeg vil ingenlunde drage en Parallell imellem mine Ytringer og det ærede Medlems, thi hans vare selvfølgelig mere udtømmende og mere korrekte, men det var ganske de samme Ting, jeg den Gang tænkte paa. Naar nu den ærede Ordfører yttrede, at det er forunderligt, at vi fra denne Side, vi, som have Noget imod dette Lovforslag fra Lyendets Standpunkt, kunne være enige med det ærede Medlem for Hifted Amts 4de Valgkreds, som ser Sagen fra Husbondens Side, saa forekommer det mig, at deri netop ligger en Bestyrkelse for os i vore Betragtninger; naar en afgjort Modstander imod Sagens egenlige Realitet finder ganske de samme Feil ved Lovforslaget, som vi fra vor Side finde, saa forekommer det mig, at dette paa ingen Maade kan være andet end en Bestyrkelse for os i vore

Betragtninger. Jeg kan, med min bedste Villie til at møde ærede Meningskæller her i Thinget endnu ikke se Andet, end at dette Lovforslags sidste Del lider af overordentlig væsentlige Mangler; men den væsentligste Mangel, det lider af, er den, at det Maal, som den ærede Ordfører sætter sig, slet ikke vil naas ved dette Lovforslag (Udfordelse). Jeg skal tillade mig til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), der afbrød mig med det Spørgsmaal, hvorfor jeg ikke havde stillet Uendringssforlag til Sagen, at efterat man ved første Behandling har udtalt sig om en Sag, men derefter ikke faar med den at gjøre, afventer man i Reglen Liden for at se, hvilket Hensyn Udvalget har taget til disse Anskuelser, og naar man saa har det Uheld — derfor kaldte jeg det før et Uheld — ikke at have kunnet være tilstede ved Sagens 2den Behandling, saa bliver man i den Henseende distanceret. Dette forekommer mig temmelig tydeligt at have været Sagens Sammenhæng for mit Vedkommende. Men i alt Fald vilde jeg maaske ogsaa have været betænkelig ved at stille Uendringer til denne Sag fra et saa enligt Standpunkt, som jeg maatte forudsætte, at mit Standpunkt var, efter Sagens 1ste Behandling. Da jeg ikke fandt synderlig Tilslutning fra nogen Side her i Salen, maatte jeg anse det for temmelig ønskeligt at stille Uendringer til dette Lovforslag. Dette er efter min Opfattelse to gode Grunde til, at jeg ikke har opstillet saadanne. Naar nu den ærede Ordfører gjorde gjældende, at efter dette Lovforslags Indhold skulde Lyendet herefter dog være stræppere stillet overfor sine egne indgaaede Kontrakter, saa er dette jo ganske vist, for saa vidt som Lyendet er ensfoldig nok til ikke at kunne se sit eget Bedste, og for saa vidt Fæstemændene stille sig saaledes til denne Sag, at de skjule for Lyendet, der ikke kan være saa vel underrettet, hvad der i Virkeligheden tjener dets Stilling; men for saa vidt Lyendet har virkelig Forstand paa at læse en Lov, og for saa vidt Fæstemændene virkelig iaagttage Lyendets Interesse, vil denne Lov ikke føre til det Resultat, som de ærede Herrer vente. Den vil derimod føre til meget kortere Lyendekontrakter, end vi nu have, der vil føre til at løsagjøre Lyendets Stilling overfor Husbonden og ikke til at fæstne den. Dette er min Overbevisning; de ærede Medlemmer have selvfølgelig Lov til at have en anden (En Stemme: Hvorledes vil dette gaa til?) Det vil ganske simpelt gaa saaledes til, at, da man paa den ene Side ser, at man ved at undgaa halvaarlige Kontrakter faar en Slags, i alt Fald, moralsk Forpligtelse til at føie Husbonden, der sætter En, med at indgaa Kontrakten, saa vil dette ikke ske, men for det Andet vil det komme til at staa saaledes, at intet Lyende vil binde sig ved Kontrakt, det vil som første Betingelse fordrø, at der ikke oprettes Kontrakt. Men naar Lyendet kan dette, hvad ville saa de ærede